

5. PRAVIDLA PRO TVORBU A REALIZACI ORIENTAČNÍCH TABULÍ

05

- 5.1 Pravidla pro označení železniční stanice a zastávky
- 5.2 Tabule se směrem jízd vlaků
- 5.3 Piktogramy
- 5.4 Pravidla řazení směrů na orientačních tabulích
- 5.5 Pravidla řazení cílů na směrových orientačních tabulích
- 5.6 Pravidla řazení směrů a cílů na prostorovém rozcestníku
- 5.7 Textové orientační tabule
- 5.8 Tvorba směrových tabulí
- 5.9 Tvorba cílové tabule
- 5.10 Nástupištní orientační tabule
- 5.11 Náhradní doprava a dočasné vyznačování přístupových cest

5. Pravidla pro tvorbu a realizaci orientačních tabulí

Veškerá pravidla pro tvorbu orientačních tabulí se řídí informacemi poskytnutými v tomto grafickém manuálu, které byly zpracovány v souladu s platnou národní a evropskou legislativou. Při rozhodování o umístění jednotlivých orientačních tabulí na nástupištích, v železničních stanicích a na zastávkách je nejdříve nutné určit požadovanou polohu tabule a její pohledovou vzdálenost od výchozího bodu (příchod do prostor železniční stanice, přístup na nástupiště apod.).

Počet a umístění orientačních tabulí v železniční stanici nebo zastávce je individuální, ale vždy takový, aby zajišťoval při minimálním množství tabulí dostatečnou informovanost cestujících.

V rámci železniční stanice a zastávky je vyžadována logická provázanost orientačního a informačního systému.

Orientační tabule musí být vždy umístěny v prostoru tak, aby se vzájemně nepřekrývaly, nebyly zakryté jinými prvky (přístřešek, informační systém, reklama apod.) a aby byly čitelné a srozumitelné.

Pokud to je možné, je třeba k umístění prvků orientačního systému využívat v maximální možné míře stávajících konstrukcí (stěny podchodu, výtahová šachta, zábradlí, stožáry osvětlení, sloupy zastřešení nástupiště apod.).

Prostorové orientační tabule budou pokud možno oboustranné a zalicované (zadní stranou k sobě, aby nebylo vidět upevnění a zadní stranu tabule).

Všechny orientační tabule umístěné nad pochozí plochou musí umožňovat podchozí výšku 2,5 m (respektive 2,7 m na nástupišti s pojezdějícími vozíky).

Umístění dvou orientačních tabulí vedle sebe je povoleno. Optimální vzdálenost mezi tabulemi je 300 mm.

Tam, kde není možné z technických důvodů nebo památkové ochrany umístit orientační tabule, lze použít prostorový rozcestník.

Prostorové rozcestníky mohou být prosvícené nebo neprosvícené. Pravidla pro jejich umístování jsou v kapitole 5.6.

Veškerá grafická zpracování tvorby orientačních tabulí jsou podrobně zpracována v kapitolách 5.1 - 5.11.

5.1 Pravidla pro označení železniční stanice a zastávky

Pravidla pro označení železniční stanice a zastávky podrobně řeší TNŽ 73 63 90.

obr. 5.2.1.

5.2 Tabule se směrem jízdy vlaků

Tabule se směrem jízdy vlaků se umísťují na železniční zastávky jednokolejných i vícekolejných tratí pro lepší orientaci cestujících o provozu na trati. Tabule se směrem jízdy vlaků se na nástupišti umísťují obvykle v blízkosti přístupu na nástupiště. Ve stanicích s elektronickým informačním systémem na nástupištích není nutné tabule se směrem jízdy vlaků umísťovat, zejména v případech uzlových stanic s více směry odjezdů vlaků.

Specifické případy je nutné konzultovat s gestorem tohoto manuálu.

Tabule se směrem jízdy vlaků mají jednotný vzhled (obr. 5.2.1).

Počet směrových a cílových stanic je minimalizován pokud možno na jednu stanic v každém směru podle převládajících přepravních toků cestujících a je přizpůsoben místním zvyklostem.

V případě, že je k železniční zastávce se dvěma vnějšími nástupišti příchod na nástupiště veden po přístupových chodnících od komunikace křižující dráhu přes železniční přejezd (nadjezd, podjezd), umístí se na vhodném místě specifické tabule se směry jízdy (obr. 5.2.2) pro včasné nasměrování cestujících na příslušné nástupiště určené pro konkrétní směr jízdy vlaku.

5.3 Piktogramy

• Směrové piktogramy

• Základní piktogramy

- Negativní číslice (modré číslo na bílém pozadí) se umísťují na veškeré směrové orientační tabule.

- Pozitivní číslice (bílé číslo na modrém pozadí) se umísťují pouze na nárožích schodištvých stěn a v podchodu (resp. nadchodu) u přístupu k jednotlivým kolejím a na nástupišti pro označení přilehlé koleje.

• Ostatní piktogramy

- Piktogramy číslo 83 – Sklopné madlo a 84 - Přivolání pomoci, mají vždy velikost 100x100 mm. Tyto piktogramy nejsou součástí žádné orientační tabule a slouží pouze k označení prostoru a informaci pro cestující. Piktogram č. 84 „Přivolání pomoci“ musí být proveden v prismatickém provedení.

- Piktogram číslo 82 je v této kapitole uveden pouze informativně - pro názornost. Ve všech prostorách železničních stanic či zastávek, kde je instalován kamerový systém Správy železnic, musí být na viditelném místě umístěny informativní tabulky o provozování kamerového systému s tímto piktogramem a předepsaným textem v souladu se směrnicí Správy železnic SŽDC SM108 Postup při užívání kamerových systémů. V příloze C směrnice SŽDC SM108 je uveden odkaz na šablonu předepsané tabulky s tiskovými daty ke stažení.

• Zákazové piktogramy

- Zákazové piktogramy uváděné na samostatné tabuli se z důvodu jednoduchého provedení vkládají do čtvercového modrého pole. Velikost tabule se řídí rozměry tabulí dle pohledových vzdáleností (kap. 3.3).

Směrové piktogramy

1
Směrová šipka nahoru

2
Směrová šipka dolů

3
Směrová šipka vpravo

4
Směrová šipka vlevo

5
Směrová šipka šikmo
vlevo nahoru

6
Směrová šipka šikmo
vpravo dolů

7
Směrová šipka šikmo
vlevo dolů

8
Směrová šipka šikmo
vpravo nahoru

9
šipka zpět doprava

10
šipka zpět doleva

11
Východ rovně

12
Východ dolů

13
Východ vpravo

14
Východ vlevo

15
Vchod rovně

16
Vchod dolů

17
Vchod vpravo

18
Vchod vlevo

Základní piktogramy

19
Výdej jízdenek

20
Osoba s omezenou
schopností pohybu
a orientace

21
Železniční stanice - zastávka

22
Výtah

23
WC

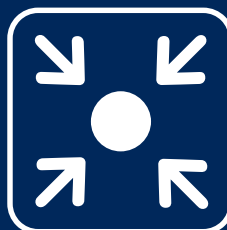
24
WC

25
WC ženy

26
WC muži

27
Místo setkání

28
Označovač jízdenek
Automat na jízdenky

29
Informace

30
Čekárna

31
Čekárna pro cestující s dětmi

32
Úschovna

33
Ukládací skříňky

34
Schody nahoru

35
Schody dolů

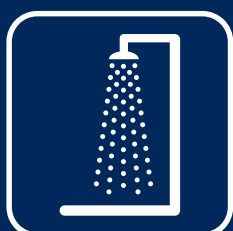
36
Eskalátor

37
Komunikace – chodníky
s podélným sklonem,
šikmá rampa

38
Přebalovací pult

39
Sprcha

Základní piktogramy

Číslo kolejí na směrové orientační tabule

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

2 10

50

Číslo kolejí
v podchodech a na nástupišti

51

Číslo kolejí
v podchodech a na nástupišti

11A 12A A

52

Označení kolejí a sektoru na nástupišti

53

Označení sektoru a kolejí na nástupišti

54

Označení sektoru na nástupišti

sektor A sektor A–D sektor A,B

55

Označení sektoru
v podchodech

56

Označení sektoru
v podchodech

57

Označení sektoru
v podchodech

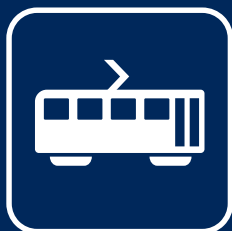
Ostatní piktogramy

58
Autobus

59
Trolejbus

60
Tramvaj

61
Taxi

62
Parkoviště

63
Jízdní kolo

64
Přístav, přístaviště, přívoz

65
Letiště

66
Restaurace

67
Rychlé občerstvení

68
Kočárek

69
Pošta

70
Směnárna

71
Internetová kavárna

72
Ztráty a nálezy

73
Dostupnost pro nedoslýchavé

74
Pitná voda

75
Veřejný telefon

76
Pasová kontrola

77
Náhradní doprava

78
Označení parkoviště P+R

79
Označení parkoviště K+R

80
Označení parkoviště B+R

81
metro

81 a
metro

Ostatní piktogramy

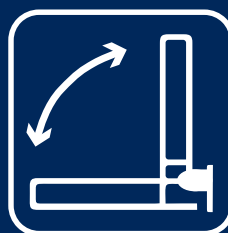
81 b
metro

81 c
metro

82
Prostor je monitorován

83
Sklopné madlo

84
Přivolání pomoci

Zákazové piktogramy

85
Zákaz kouření

86
Průchod pro pěší zakázán

87
Zákaz jízdy na kolečkových
bruslích

88
Zákaz jízdy na skateboardu

89
Zákaz jízdy na kole

90
Zákaz volného pobíhání psů

5.4 Pravidla řazení směrů na orientačních tabulích

Pro označení směrů se používají piktogramy se směrovými šipkami. Směrové šipky umísťujeme vždy k okraji pravé a levé strany orientační tabule. Směrové šipky s vyznačením směru se nesmí umísťovat doprostřed tabule. Musí být vždy buď na levé, nebo na pravé straně.

Směrové šipky musí vždy mířit ven od středu tabule a nikoliv ke středu.

Na jedné tabuli nemohou být dvě šipky ukazující stejný směr.

Směrové šipky nelze umístit vedle sebe do jednoho řádku.

Piktogram nemůže být nikdy pod šipkou ani nad šipkou.

Pokud je tabule širší (z důvodů lícování s tabulí z druhé strany) než šířka nutná pro počet piktogramů, tak se piktogramy řadí vždy z levé či pravé strany, nikoliv doprostřed.

Při návrhu umístění směrových šipek je nutné zohlednit umístění orientační tabule tak, aby výsledná aplikace směru nebyla pro cestující matoucí a byla vždy jednoduchá a srozumitelná.

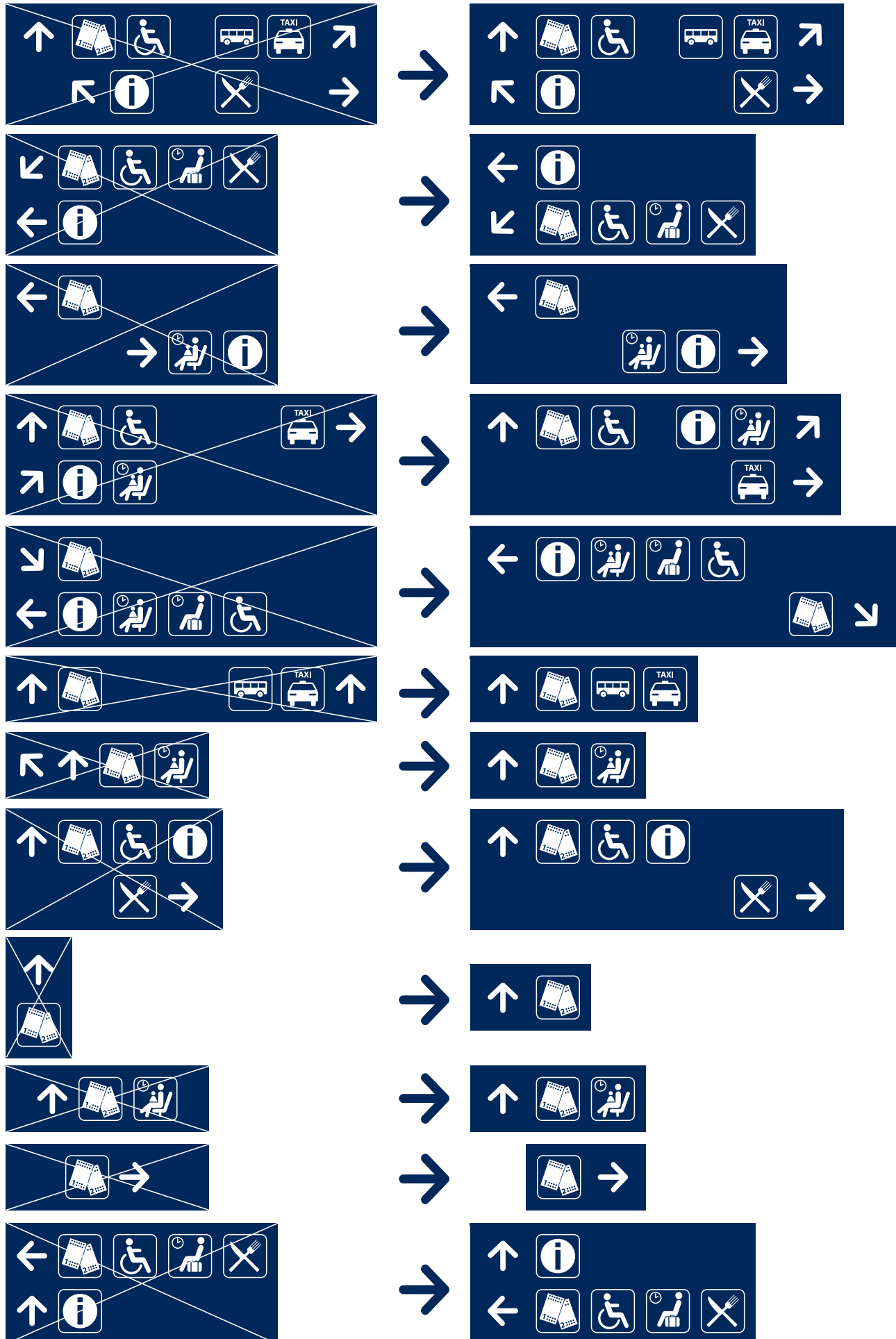
Při aplikaci dvouřádkové orientační tabule pro směry vlevo a vpravo se řadí různé směry od nejbližšího k nejbzdálenějšímu na levou nebo pravou stranu a vždy od spodního okraje tabule.

Řazení cílů se neděje dle faktické vzdálenosti od cíle, ale dle příslušného místa rozhodování o změně směru.

Pro lepší orientaci jsou na obrázcích 5.4.1 uvedena jednotlivá zobrazení a názorné ukázky správné i špatné aplikace cílů na orientačních tabulích.

Názorné ukázky špatné a správné aplikace řazení směrů na orientačních tabulích

obr. 5.4.1.

obr. 5.5.1

5.5 Pravidla řazení cílů na směrových orientačních tabulích

Jednotlivé cíle se označují na orientačních tabulích pomocí piktogramů.

Konečné označení cíle se umísťují „na“ nebo „u“ cíle, a to bez jakékoliv směrové šipky.

Cíle na orientační tabuli řadíme vždy od nejbližšího cíle ke vzdálenějšímu, a to vždy od šipky směrem ke středu tabule. Názorná ukázka na obrázku 5.5.1. Výjimkou je řazení čísel kolejí, které se vždy uvádí v pořadí posloupnosti číselné řady.

Na dvouřádkové tabuli pro směry vlevo a vpravo se dává níž to, co je blíž.

Koleje na směrových tabulích se označují pouze čísly (modré číslo na bílém podkladě) a oddělují se pomlčkou. Textové informace „Nástupiště č.....“ „Kolej č. ...“ na tabulích se nepoužívá.

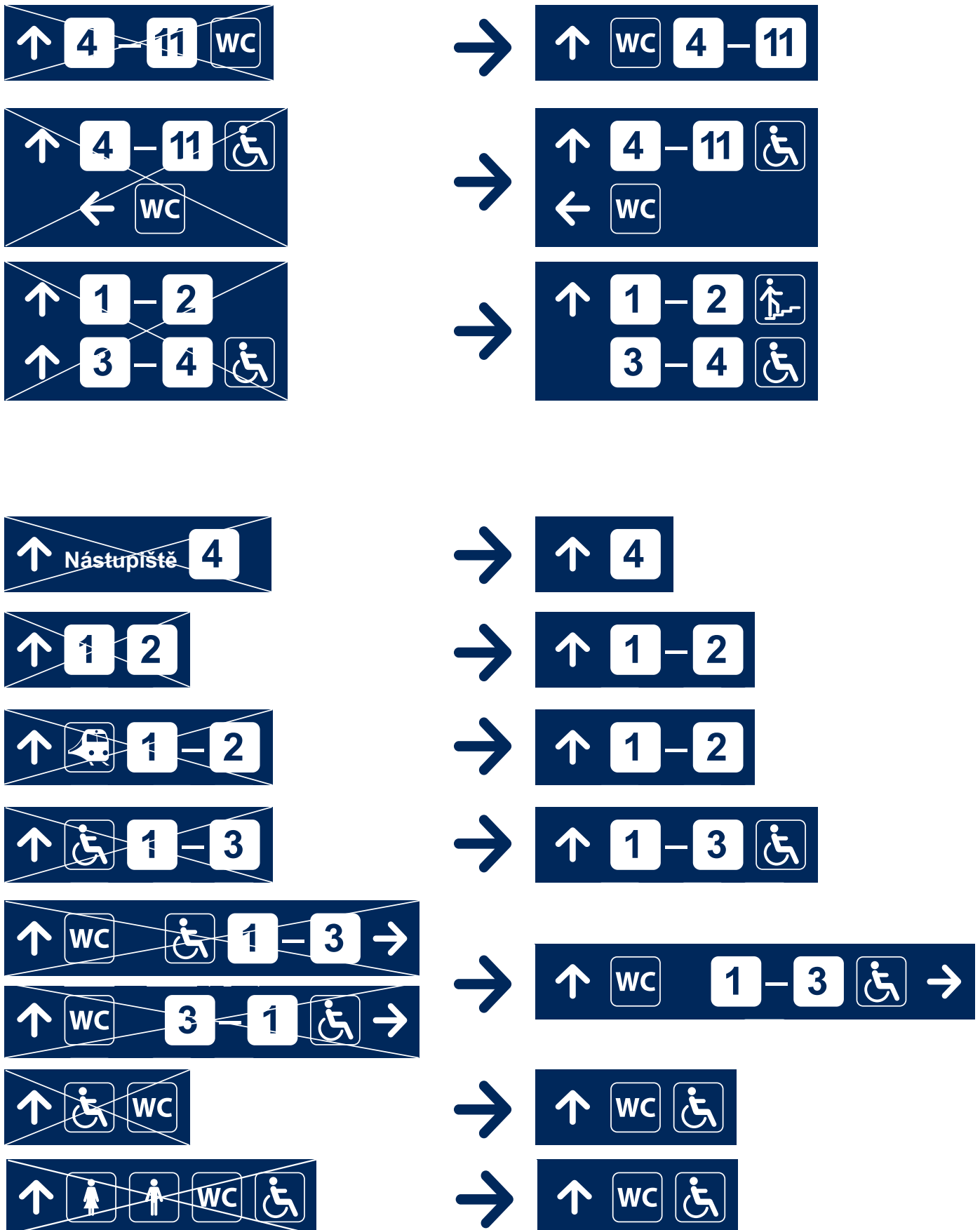
Piktogram „vlak“ (č. 21) se používá na směrových orientačních tabulích pouze tehdy, když se umísťuje směrová tabule na přístupových cestách z obce k osobním nádražím obecně (např. na rozcestí, ze kterého nejsou budova osobního nádraží nebo jednotlivá nástupiště viditelná, nebo na vstupu do podchodu za kolejištěm apod.). V prostoru železniční stanice nebo zastávky se piktogram „vlak“ na směrových tabulích obvykle nepoužívá.

Bezbariérová cesta k výtahu se značí pouze pomocí směrové šipky a piktogramu osoby se omezenou schopností pohybu a orientace (dále jen OOSPO). Při konečném označení cíle výtahu pro cestující se použije piktogram „výtah“ + piktogram „OOSPO“ + piktogram „kočárek“ (tj. č. 22 + 20 + 68).

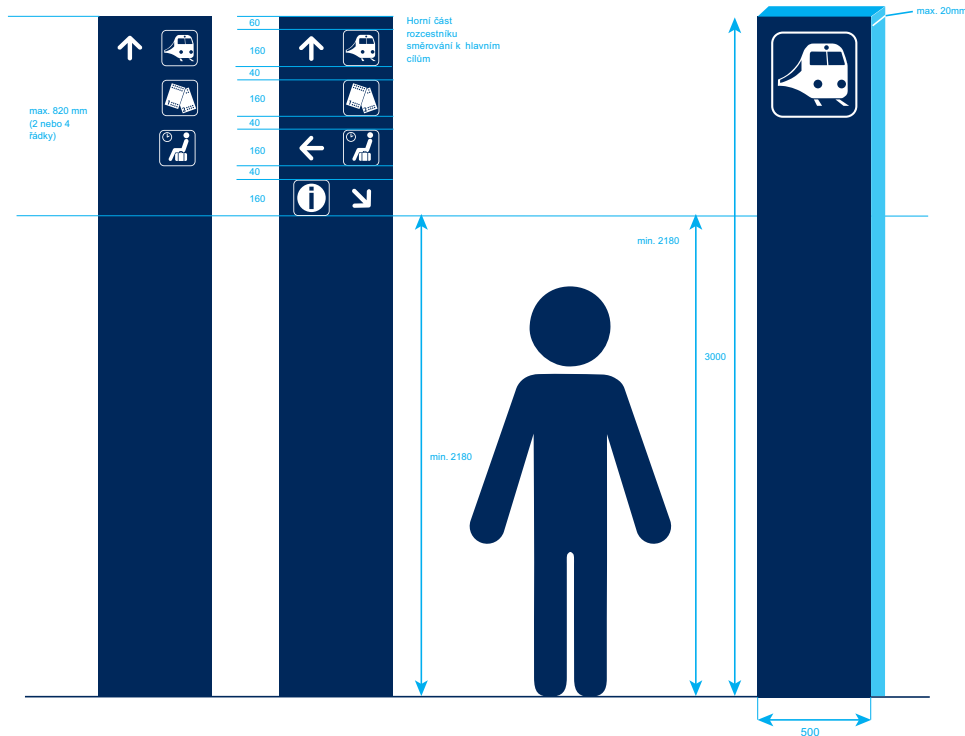
Na směrové tabuli se směrovou šipkou se používá piktogram „WC“, tzn. č. 24. U cíle - na dveřích veřejných toalet - se používají konkrétní piktogramy označující pánské, dámské či společné veřejné WC, tzn. cílové piktogramy č. 26, 25 a 23.

Názorné ukázky špatné a správné aplikace řazení cílů na orientačních směrových tabulích

obr. 5.5.2

obr. 5.6.1

5.6 Pravidla řazení směrů a cílů na prostorových rozcestnících

Pravidla pro umístění směrů a cílů na prostorovém rozcestníku jsou v zásadě shodná s pravidly pro umístění směrů a cílů na orientačních tabulích, které jsou popsány v předcházejících kapitolách.

Pouze z důvodů specifického vzhledu nosiče (který je rozměrově popsán na obr. 5.6.1) dochází k určitým změnám.

Prostorový rozcestník se umísťuje vždy v prostoru (nikoli např. ke zdi). Na rozcestník se umísťují pouze důležité informace.

Informace se umísťují pouze ze dvou širších stran. Prostorový rozcestník má barvu modrou podle tabulky barevnosti (kapitola 2.2).

Na prostorovém rozcestníku se nepoužívají nikdy označení cíle (výjimku tvoří pouze případ označení železniční stanice, které je nutné projednat s gestorem směrnice).

Na šířku nosiče se umísťuje buď maximálně jeden velký piktogram pod velkou šipku, nebo jeden malý piktogram vedle

malé šipky. Ostatní šipky uvádí pouze jeden piktogram. Na jednu stranu prostorového rozcestníku se tedy vejdou maximálně 4 šipky a 4 piktogramy. Mezi jednotlivými směry se nevynechávají řádky. Při využití malých piktogramů může tedy být rozcestník maximálně čtyřřádkový.

Rozcestník se zaplňuje shora směrem dolů. V horní části rozcestníku se umísťuje směřování k hlavním cílům. To může být zvýrazněno velkou šipkou a velkým piktogramem.

Na jedné straně prostorového rozcestníku nekombinujeme malé a velké piktogramy.

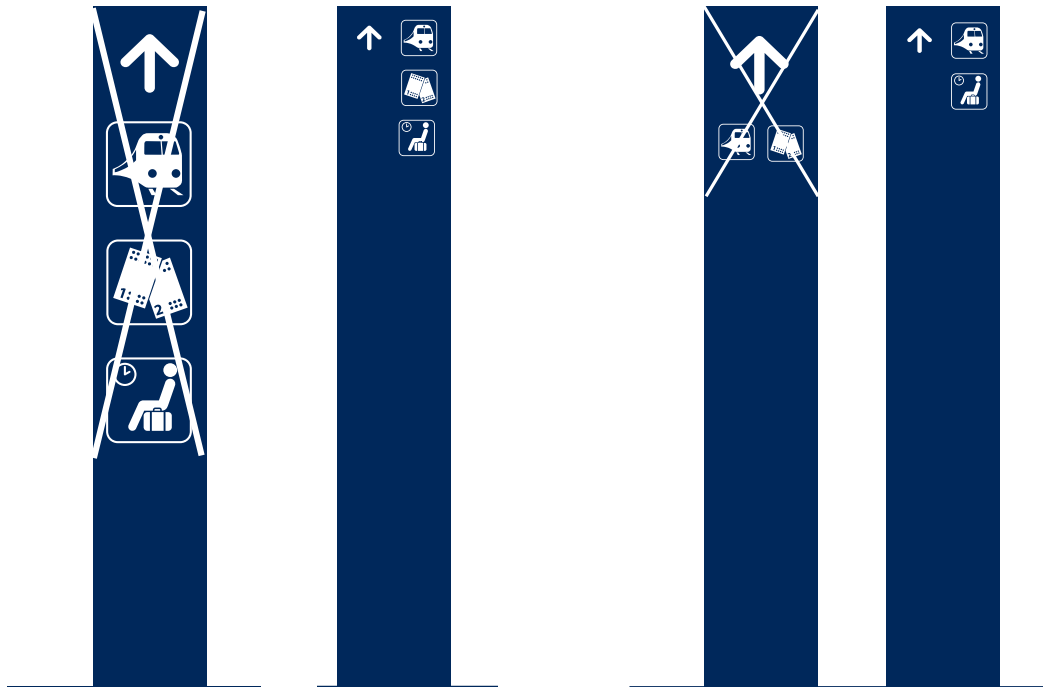
Na prostorovém rozcestníku používáme výhradně šipky a piktogramy, nikoli doplňující texty.

Sdělované informace orientačního systému jsou z důvodů dobré čitelnosti v minimální výšce 2180 mm.

Ukázky správné a špatné aplikace na prostorovém rozcestníku jsou uvedeny na obr. 5.6.2 – 5.6.3.

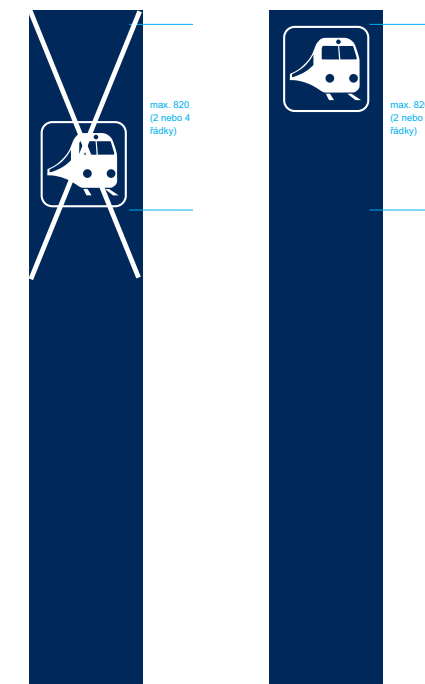
Názorné ukázky špatné a správné aplikace směrů na prostorových rozcestnicích

obr. 5.6.2

Názorné ukázky aplikace cílů na prostorových rozcestnicích

obr. 5.6.3

5.7 Textové orientační tabule

Informace, které lze zobrazit piktogramy, se vyjadřují výhradně piktogramy. Pokud v některých případech opravdu nelze potřebné informace vyjádřit pomocí piktogramů uvedených v kap. 5.3, může být taková informace uvedena na doplňkové tabuli s textem. Text takové informace musí být srozumitelný, výstižný a co nejstručnější.

Provedení takové doplňkové tabule s textem se řídí zásadami uvedenými v Manuálu jednotného vizuálního stylu Správy železnic - s využitím písma Styrene. Praktické ukázky některých tabulí s textem určené k přímému stažení jsou uvedeny na webových stránkách Správy železnic na tomto odkazu:

<https://www.spravazeleznic.cz/stavby-zakazky/podklady-pro-zhotovitele/graficke-podklady>

obr. 5.8.1

5.8 Tvorba směrových tabulí

Směrové orientační tabule mohou být jednořádkové nebo dvouřádkové. Víceřádkové orientační tabule nejsou z důvodů jednoduché čitelnosti zobrazované informace povoleny.

Směrové tabule standardně navrhujeme na pohledovou vzdálenost 0 - 16 m.

Veškerá pravidla pro tvorbu směrových tabulí jsou závazná.

Tento grafický manuál nevyčerpává všechny možnosti aplikace směrových orientačních tabulí, ale při jejich realizaci je nutné postupovat podle pravidel uvedených v tomto manuálu.

Jakékoliv odchylky od popsaných pravidel je nutné vždy konzultovat se zodpovědnou osobou, která v rámci celé organizace Správy železnic má orientační systém ve své gesci a která jediná může povolit případnou výjimku úpravy směrových orientačních tabulí podle skutečného stavu v dané železniční stanici.

Univerzální pravidla pro řazení směrů a cílů na směrové orientační tabule jsou podrobně popsána v kapitolách 5.3 - 5.7.

Velikost piktogramu pro pohledovou vzdálenost 0 - 16 m je 160 mm. Mezery mezi piktogramy budou standardně 40 mm.

Jednořádkové tabule budou tedy standardně vysoké 240 mm.

U jednořádkové tabule lze použít i pohledovou vzdálenost 16 - 32 m, přičemž se velikosti mezer i piktogramů úměrně zvětší.

Dvouřádkové orientační tabule se navrhují pouze v pohledové vzdálenosti 0 - 16 m minimálně pro dva směry. Mezera mezi řádky je 40 mm.

Na jednom řádku orientační tabule je možné odkazovat cestující pouze do dvou směrů. Na dvouřádkové tabuli jsou to tedy maximálně 4 směry. Dva různé směry na jednom řádku musí být odděleny volným místem minimálně šířky piktogramu (obr. 5.8.1). Na dvouřádkové orientační tabuli je při třech a čtyřech směrech třeba vynechat svislý pruh v šířce 1 piktogramu.

Na orientační tabuli může být v jednom řádku maximálně pět piktogramů a dvě šipky.

Odkazovat cestující jedním směrem na více než 5 cílů není povoleno. Na dvouřádkové tabuli řadíme piktogramy zpravidla do zákrytu (pod sebe).

Piktogramy na směrové orientační tabuli jsou vždy přiřazeny ke směrové šipce, nikdy není šipka samostatně.

Veškeré grafické informace jsou zpracovány v elektronické podobě a v tiskových datech, která jsou součástí tohoto manuálu. Velikost tabulí a piktogramů se řídí pravidly pohledových vzdáleností.

Názorné ukázky špatné a správné aplikace směrových orientačních tabulí.

Jednořádkové orientační tabule

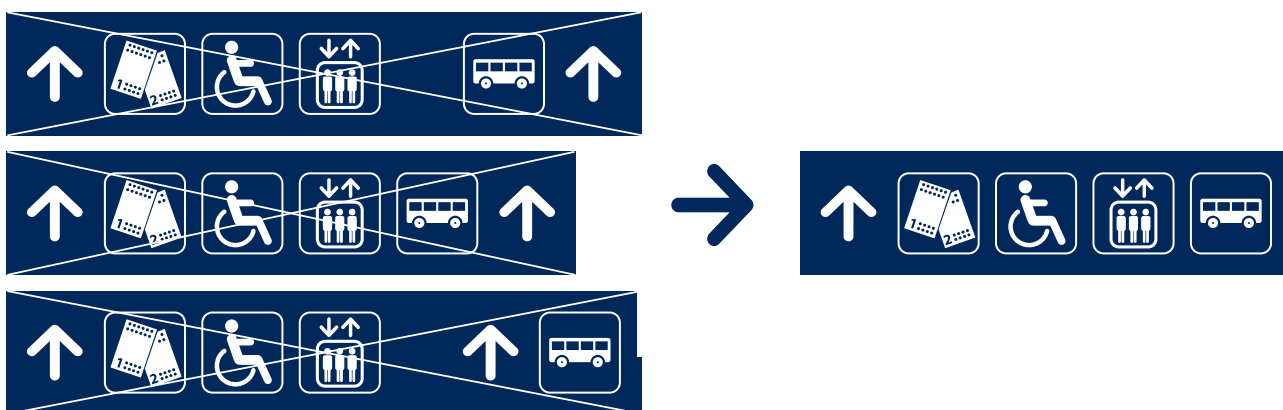
obr. 5.8.2

obr. 5.8.3

obr. 5.8.4

obr. 5.8.5

obr. 5.8.6

obr. 5.8.7

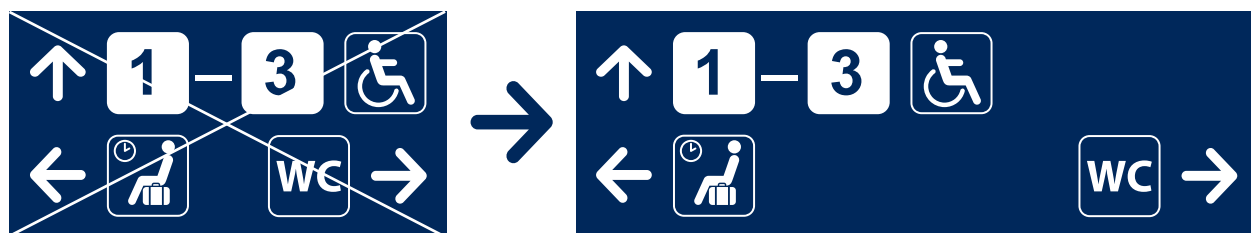

obr. 5.8.8

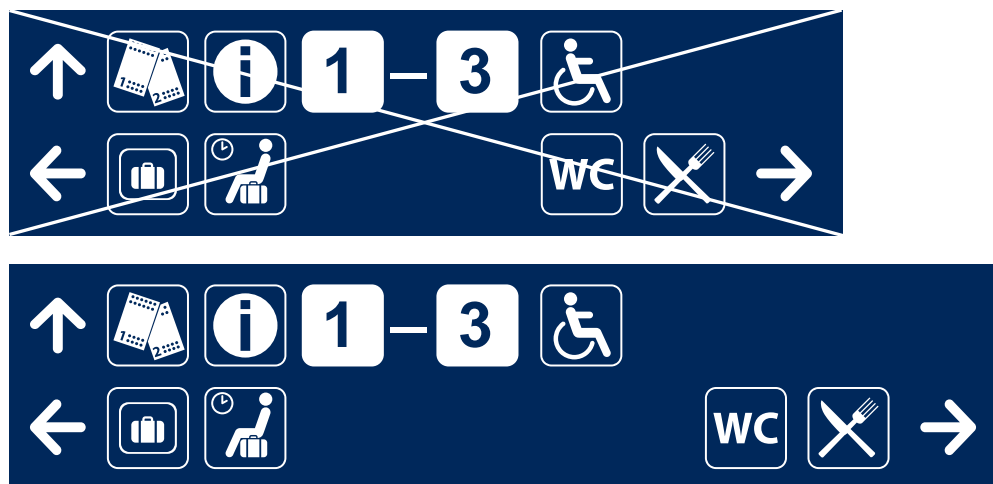

Dvouřádkové orientační tabule

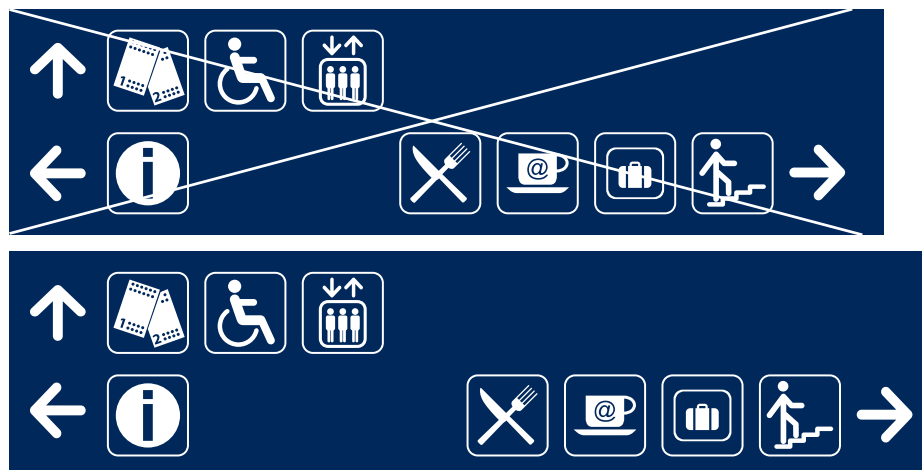
obr. 5.8.9

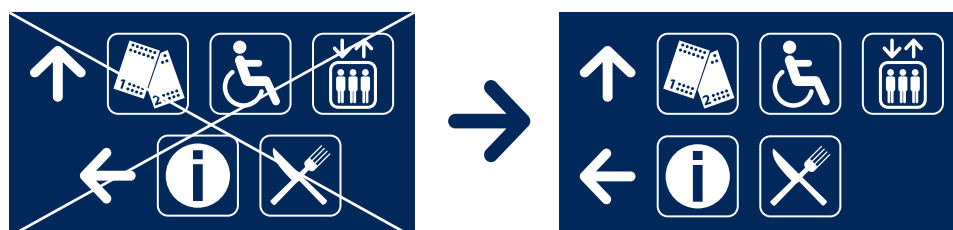
obr. 5.8.10

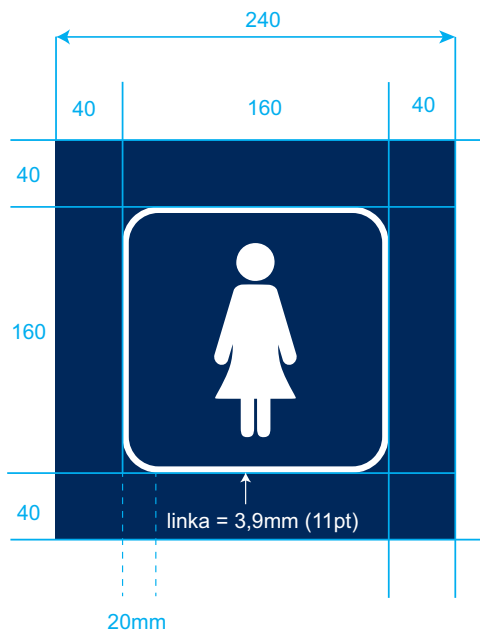
obr. 5.8.11

obr. 5.8.12

obr. 5.9.1

5.9 Tvorba cílové tabule

Pro označení cíle se používají cílové orientační tabule, které se řídí stejnými pravidly jako směrové tabule, liší se jen tím, že nemají šipku ukazující směr.

Cílové tabule jsou obecně jednořádkové. Výjimku tvoří kombinovaná orientační tabule na nástupišti nad vstupem na schodiště (viz kap. 5.10, obr. 5.10.3)

U cílové orientační tabule se používají konkretizované piktogramy. Např. u výtahu na cílové tabuli použijeme piktogram výtahu a kočárku, kdežto u směrové šipky k výtahu se používá pouze symbol bezbariérové cesty (tzn. piktogram OOSPO). Obdobně je tomu i při označování WC - na směrových tabulích se používá piktogram WC, kdežto při označení cíle na dveřích se používá piktogram WC muži (panáček) a WC ženy (panenka), popřípadě další piktogramy (sprcha, přebalovací pult, OOSPO).

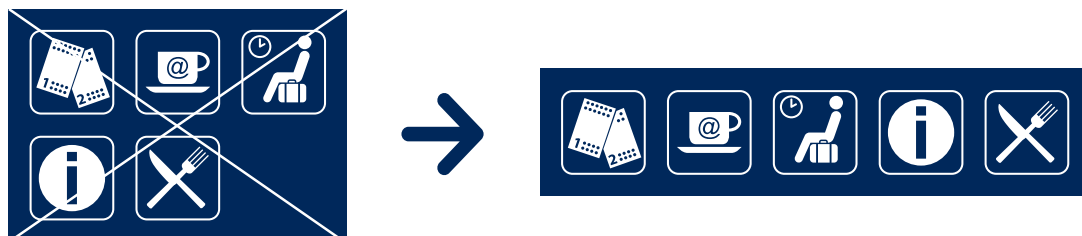
Pokud je vstup na toalety přes společné prostory, označujeme tento vstup piktogramem č. 23 (společný piktogram pro obě pohlaví).

K označení cíle se používá orientační tabule s obsahem velikosti pohledové vzdálenosti

0 – 16 m.

Názorné ukázky špatné a správné aplikace cílových tabulí.

obr. 5.9.2

obr. 5.9.3

obr. 5.9.4

5.10 Nástupištní orientační tabule

Orientační směrové tabule na nástupištích navádějí cestující k opuštění nástupiště a k následným cílům (přístup na ostatní nástupiště, východ, popř. WC, informace, návazná doprava apod.). Pokud je cesta z nástupiště řešena jako bezbariérová, vyznačuje se jen směrovou šipkou a piktogramem východu. Pokud existuje více cest pro opuštění nástupiště, z nichž jedna je bezbariérová, je nutné bezbariérovou cestu vyznačit. Pro označení bezbariérové cesty se užívá tabule se směrovou šipkou a piktogramem osoba s omezenou schopností pohybu a orientace. Nad schodištěm (popř. vedle schodiště) se umísťují tabule se směrovou šipkou ve směru postupu k výtahu či komunikaci s podélným sklonem a piktogramem OOSPO.

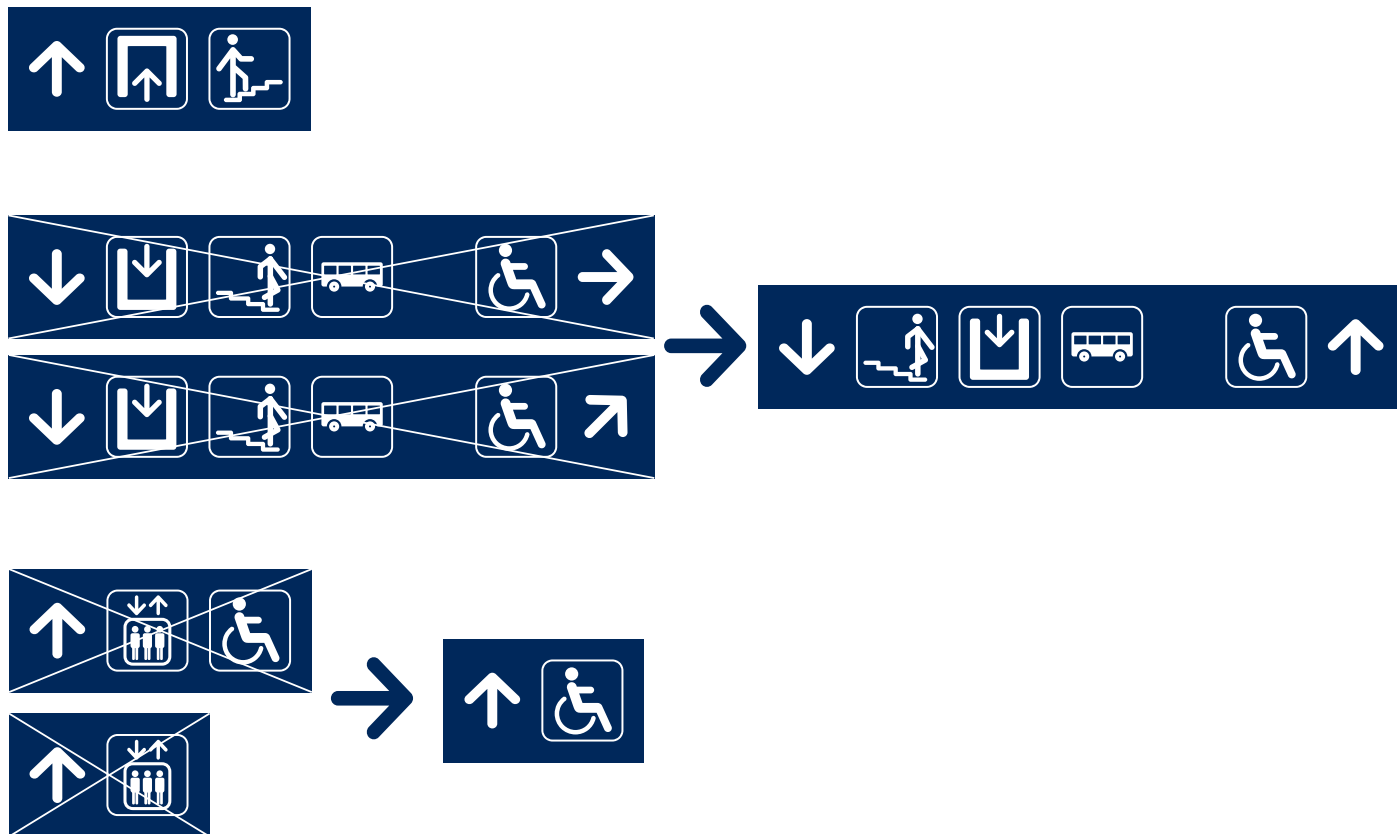
Pokud je tabule umístěna nad schodištěm, z druhé strany této tabule se umístí označení přilehlých kolejí číslem.

V případě jazykového nástupiště bude tato tabule dvouřádková, kdy na prvním řádku bude směrová šipka a modré číslo koleje v bílém poli a ve druhém řádku bude označení přilehlých kolejí bílé číslo v modrém poli. Názorná ukázka je zpracována na obr. 5.10.3.

Piktogram č. 9 a 10 (šipka zpět) se používá obvykle jen u modrého čísla koleje v bílém poli na tabuli nad schodištěm při výstupu z podchodu na nástupiště - a to tehdy, pokud jazyková část nástupiště u příslušné kusé koleje není ve směru výstupu po schodišti a přístup k ní vyžaduje změnu směru chůze po nástupišti o 180° (příklad – viz obr. 5.10.3).

Názorné ukázky špatné a správné aplikace směrových orientačních tabulí na nástupištích.

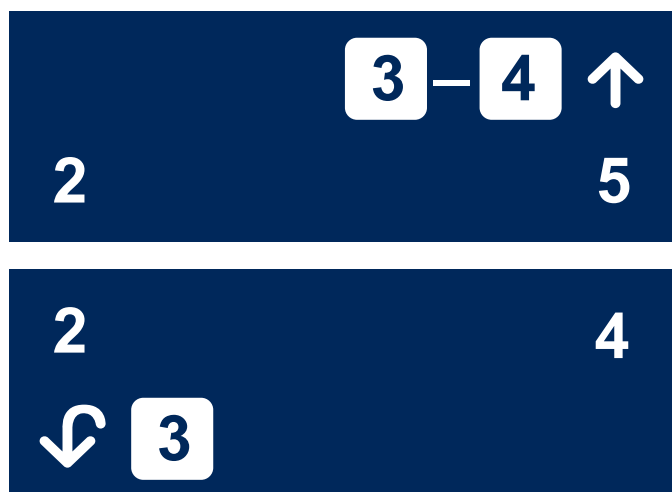
obr. 5.10.1

obr. 5.10.2

obr. 5.10.3

5.11 Náhradní doprava a dočasné vyznačování přístupových cest

Vyznačení cesty od vlaků k náhradní dopravě (a opačně) se obvykle provádí provizorně - na dobu určitou odpovídající daným potřebám. V případě, že náhradní doprava je řešena autobusy, tak se pro vyznačení směru cesty k náhradní dopravě používá piktogram autobusu se směrovou šipkou na tabuli v oranžovobílém provedení, popř. je na tabuli další doplňující text. Text na těchto tabulích se řídí zásadami uvedenými v Manuálu jednotného vizuálního stylu Správy železnic – s využitím písma Styrene.

Pokud se dočasně mění přístupová cesta k běžným cílům cestujících v rámci železniční stanice či železniční zastávky – např. z důvodu investiční či opravné akce Správy železnic - je nutné tuto dočasnou trasu vyznačit pomocí piktogramů uvedených v kap. 5.3, ale v oranžovobílém provedení.

Praktické ukázky oranžovobílých tabulí sloužících pro náhradní dopravu a rovněž oranžovobílé piktogramy jsou k přímému stažení uvedeny na webových stránkách Správy železnic na tomto odkazu:

<https://www.spravazeleznic.cz/stavby-zakazky/podklady-pro-zhotovitele/graficke-podklady>